

Kommunernes udgifter til idræt

Februar 2013

Introduktion

Det lokale foreningsliv udgør livsnerven i dansk idræt, og foreningerne er helt afhængige af kommunernes velvilje til at støtte foreningerne økonomisk og stille lokaler og faciliteter til rådighed.

Folkeoplysningsloven forpligter kommunerne på at støtte aktiviteter for børn og unge i foreningerne og på at stille lokaler til rådighed for disse aktiviteter. Men loven er en rammelov uden faste regler for støttens omfang. Decentralisering og respekten for det kommunale selvstyre er i det hele taget kendetegnende for den offentlige støtte til idræt i Danmark. Ikke andre lande har så udpræget en decentral offentlig støtte til idrætten, og der findes næppe heller andre lande med så store forskelle på den lokale støtte.

I tillæg til den støtte, der ydes i henhold til folkeoplysningsloven, yder kommunerne en indirekte støtte i form af opførelse og drift af idrætsanlæg af forskellig karakter. Det er et område, der ikke er reguleret af nogen lovgivning.

Metode

DGI har i samarbejde med bureauet Analytik v. Kåre Kildall Rysgaard indsamlet og bearbejdet oplysninger om kommunernes udgifter til idræt.

Med udgangspunkt i den kommunale kontoplan er der i Danmarks Statistiks Statistikbank indhentet oplysninger om følgende konti:

Driftskonti

- 0.32.31 Stadions, idrætsanlæg og svømmehaller
- 0.32.35 Andre fritidsfaciliteter
- 3.22.18 Idrætsfaciliteter for børn og unge
- 3.38.70 Fælles formål (folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.)
- 3.38.73 Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde
- 3.38.74 Lokaletilskud
- 3.38.75 Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven

Anlægskonti

0.32.31 Stadions, idrætsanlæg og svømmehaller

0.32.35 Andre fritidsfaciliteter

3.22.18 Idrætsfaciliteter for børn og unge

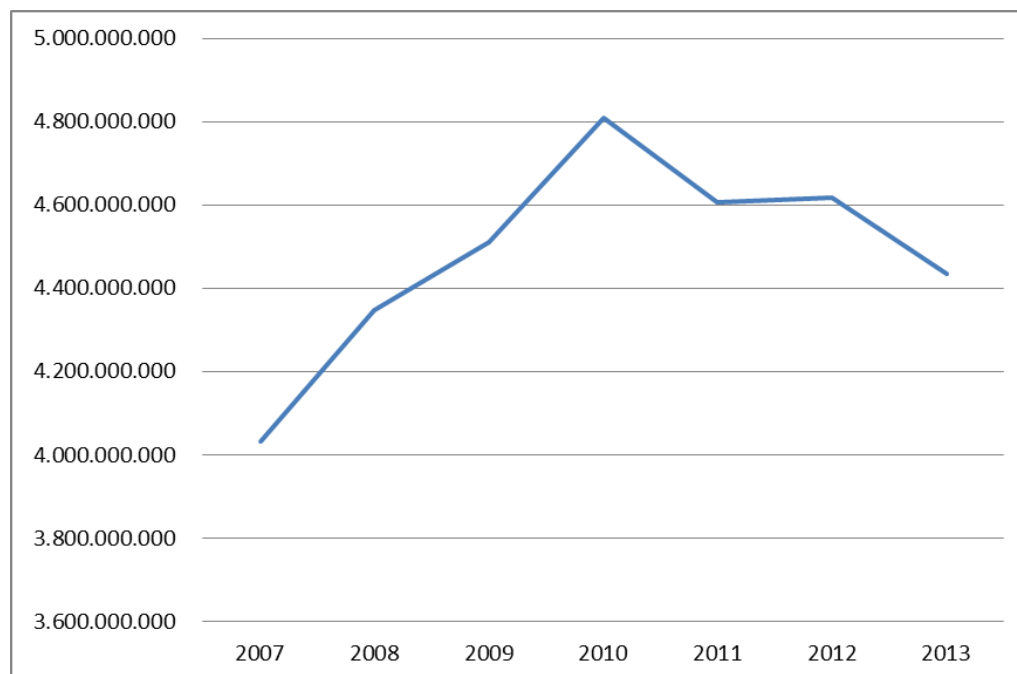
For konto nr. 3.38.70 og 3.38.73-3.38.75 medregnes kun 75 % af de anførte udgifter. De resterende 25 % tilfalder ikke-idrætsforeninger – som f.eks. spejdere, politiske og religiøse ungdomsforeninger m.v.

Oplysninger er indsamlet for perioden 2007 til 2013. For de to sidste år er der tale om budgettal.

Oplysningerne om udviklingen i de enkelte kommuners udgifter til idræt pr. indbygger er omregnet til faste priser med basis i 2012.

Resultater

Kommunernes samlede udgifter til idræt udgør i 2013 godt 4,4 mia. kr. Men som det fremgår af figur 1, er udgifterne faldet markant siden 2010, hvor de beløb sig til mere end 5 mia. kr. Der er tale om en samlet besparelse på 7,8 % på tre år i løbende priser. I faste priser udgør reduktionen mere end 12%.

Figur 1. Kommunernes samlede udgifter til idræt 2007-2013 (løbende priser).

Størstedelen af reduktionen kan henregnes til besparelser på anlægsbudgetterne. De er alene reduceret med 35 % fra 2010 til 2013. Driftsudgifterne har på landsplan nogenlunde holdt trit med prisudviklingen.

Der er imidlertid meget store forskelle kommunerne imellem på udgiftsniveauet. Faktisk er udgifterne i den kommune, der udbetaler mest pr. indbygger, mere end 17 gange større end den kommune, der udbetaler mindst pr. indbygger.

De ti kommuner med de største udgifter pr. indbygger og de ti kommuner med de færreste udgifter pr. indbygger fremgår af tabel 1. Den samlede opgørelse for alle kommuner fremgår af bilag 1.

Top 10		Bund 10	
Tårnby	1.622	Middelfart	457
Albertslund	1.529	Ærø	444
Herlev	1.500	Odder	442
Lyngby-Taarbæk	1.410	Syddjurs	432
Jammerbugt	1.409	Fanø	412
Nyborg	1.387	Aarhus	407
Gentofte	1.357	Sorø	334
Solrød	1.291	Læsø	238
Billund	1.252	Langeland	216
Furesø	1.209	Samsø	90

Tabel 1. Udgifter pr. indbygger til idræt 2013 (budget)

Som det fremgår af tabel 1, er det i overvejende grad de københavnske forstadskommuner, der indtager pladserne på top 10, mens det i overvejende grad er små kommuner og kommuner i det såkaldte Udkantsdanmark, der indtager de nederste pladser. Dog falder det i øjnene, at landets næststørste kommune også indtager en plads blandt de 10 nederste.

Kommentarer

Resultaterne afføder en række kommentarer:

- Kommunernes tilskud til idræt udgør 85 % af den samlede offentlige støtte til idrætten i Danmark. Kommunernes støtte er derfor altafgørende for idrætslivet.
- Kommunerne viser generelt en stor velvilje over for det lokale foreningsliv
- Men der er meget store forskelle i udgiftsniveauet og spændvidden er urimelig stor. De tilbageholdende kommuner kan helt sikkert lære af de generøse – og omvendt.
- Det lokale foreningsliv bør forud for det kommende kommunalvalg nærlæse listen. Mange af de kommuner, der normalt kalder sig idrætsvenlige, ligger langt nede på listen.
- Det er måske forståeligt, men uklogt at skære så kraftigt i anlægsbudgetterne i en krisetid. For det første forfalder de eksisterende faciliteter og jo længere moderniseringen udskydes, jo dyrere bliver det. For det andet kan anlægsarbejder bidrage til at sætte den økonomiske vækst i gang. Og for det tredje kan modernisering og nye anlæg bidrage til at

reducere driftsudgifter i kraft af nye teknologier på energi og vedligeholdelse.

Bilag 1. Kommunernes udgifter til idræt pr. indbygger 2013 (budget).

Tårnby	1.622
Albertslund	1.529
Herlev	1.500
Lyngby-Taarbæk	1.410
Jammerbugt	1.409
Nyborg	1.387
Gentofte	1.357
Solrød	1.291
Billund	1.252
Furesø	1.209
Allerød	1.196
Rødovre	1.183
Hørsholm	1.179
Herning	1.146
Roskilde	1.124
Hvidovre	1.110
Glostrup	1.108
Greve	1.104
Skive	1.102
Ishøj	1.094
Ringsted	1.072
Rudersdal	990
Høje-Taastrup	946
Odense	946
Gladsaxe	938
Brøndby	920
Hjørring	898
København	890
Faaborg-Midtfyn	886
Kalundborg	886
Guldborgsund	875
Fredensborg	867
Frederikshavn	858
Silkeborg	856
Slagelse	846
Horsens	840
Rebild	840
Viborg	834
Stevns	826
Vallensbæk	810
Køge	808
Dragør	806
Gribskov	784
Randers	770

Holstebro	769
Kerteminde	754
Assens	733
Tønder	729
Vesthimmerlands	724
Holbæk	723
Skanderborg	712
Aalborg	709
Kolding	708
Vordingborg	708
Frederikssund	702
Thisted	701
Hillerød	699
Vejen	693
Ringkøbing-Skjern	684
Ikast-Brande	665
Brønderslev	658
Egedal	658
Haderslev	657
Lejre	656
Bornholm	652
Nordfyns	650
Svendborg	648
Morsø	646
Hedensted	641
Esbjerg	639
Vejle	628
Frederiksberg	624
Lemvig	615
Struer	614
Næstved	611
Aabenraa	607
Favrskov	589
Varde	583
Helsingør	575
Norddjurs	572
Odsherred	545
Ballerup	527
Fredericia	523
Halsnæs	515
Lolland	510
Faxe	490
Sønderborg	488
Mariagerfjord	462
Middelfart	457
Ærø	444
Odder	442
Syddjurs	432

Fanø	412
Aarhus	407
Sorø	334
Læsø	238
Langeland	216
Samsø	90